
Bilag til
DAS

17. november

2016

Oversigt

Bilag til punkt 3: Gentænkning af Rammeaftalesamarbejdet

Bilag 1: Anvendte spørgsmål til Kick-off..... Side 3

Bilag til punkt 4: Forslag til revidering af det forstærkede samarbejde

Bilag 2: Procedure for at trække tilbud ud af det forstærkede samarbejde Side 4

Bilag 3: Skabelon for årsrapport..... Side 6

Bilag 4: Procedure for styrket dialog vedr. det forstærkede samarbejde Side 7

Bilag til punkt 5: Årshjul for Rammeaftalearbejdet

Bilag 5: Årshjul for Rammeaftalen 2018..... Side 8

Bilag til punkt 9: Budget for Børnehus Nord

Bilag 6: Uddybende notat vedr. Børnehus Nord inkl budget og oversigt over objektiv finansiering..... Side 10

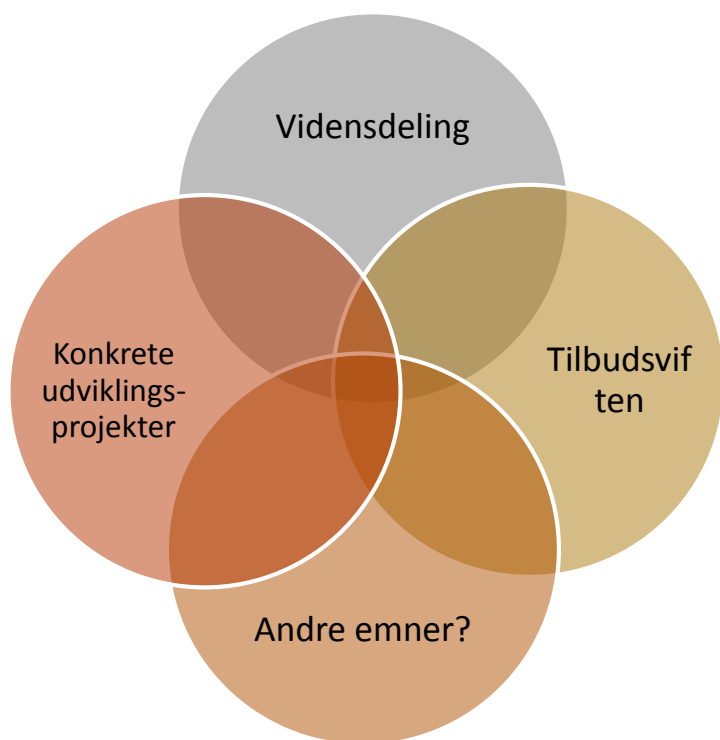
Bilag til punkt 16:

Bilag 7: KL's Synopsis om sundhedspolitisk udspil..... Side 14

Plenumdrøftelser om fremtidens Rammeaftale

Spørgsmål 1:

Hvad skal vi samarbejde om på det specialiserede socialområde?

Spørgsmål 2:

Hvordan forpligter vi hinanden, om det vi ønsker at samarbejde om i regi af Rammeaftalen?

Procedure for at udmelde tilbud af det forstærkede samarbejde

Tillæg til "Model for forstærket samarbejde om de mest specialiserede sociale tilbud i Nordjylland"

I model for forstærket samarbejde om de mest specialiserede tilbud i Nordjylland fremgår det, hvorledes tilbud kan omfattes af det forstærkede samarbejde, men ikke hvordan tilbud udmeldes af det forstærkede samarbejde, hvilket derfor beskrives i dette tillæg.

Procedure for udmelding af tilbud omfattes af det forstærkede samarbejde

Tilbud er omfattet af det forstærkede samarbejde for en toårig periode, og kan meldes ud med et års varsel, såfremt det godkendes af aftaleparterne jf. nedenstående procedure. Udmeldingen træder dog først i kraft ved udløb af aftaleperioden.

Processen vedr. udmelding kan igangsættes på følgende måder:

- 1) Driftsherren indmelder, at tilbuddet fremadrettet ikke ønskes omfattet af det forstærkede samarbejde.
- 2) Kommunerne indmelder, såfremt de fremadrettet ikke ønsker, at tilbuddet omfattes af det forstærkede samarbejde det kan eks. være fordi der er sket ændringer i målgruppen som giver anledning til at kommunen ønsker at oprette et tilbud i eget regi.

Vurdering af udmeldingen:

- 1) Ekspertpanelet skal vurdere ønsket om udmelding på følgende punkter:
 - a) Lever tilbuddet fortsat op til kriterierne for at være omfattet af det forstærkede samarbejde
 - b) Afdækning af hvilke konsekvenser en evt. udmelding får. Afhængig af situationen kan afdækningen enten berøre konsekvenser for tilbuddet eller målgruppen eller om udmeldingen får betydning for udbuddet af specialiserede kompetencer på området i Nordjylland.
- 2) Ekspertpanelets vurdering indstilles til Den Administrative Styregruppe, der på baggrund af Ekspertpanelets vurdering tager stilling til om udmeldingen af tilbuddet vil give udfordringer i forhold til behov for specialiserede kompetencer i Nordjylland
 - a. Såfremt tilbuddet ønskes udtaget af det forstærkede samarbejde fordi det ikke længere er rentabelt at drive, men kommunerne fortsat ønsker at tilbuddet eksisterer, så bør tilbuddet sættes i det forstærkede samarbejdes nødspejle med henblik på, at der findes en løsning i fællesskab mellem de nordjyske kommuner og driftsherren.
- 3) Det politiske niveau træffer endelig beslutning om udmeldingen i forbindelse med behandlingen af Rammeaftalen.

Proceduren betyder, at årshjulet for udvælgelse af tilbud til det forstærkede samarbejde fremadrettet vil se således ud:

Årshjul for udvælgelse af tilbud til det forstærkede samarbejde		
Måned	Aktivitet	Beskrivelse
Januar	Indmelding/udmelding af tilbud	- Årligt: Alle driftsherrer har mulighed for at indmelde nye tilbud til det forstærkede samarbejde - Lige år: Mulighed for at udmelde tilbud omfattet af det forstærkede samarbejde
Februar	Ekspertpanel	- Ekspertpanelet vurderer eksisterende samt nyindmeldte tilbud efter kriterierne for tilbud omfattet af det forstærkede samarbejde. - <u>Særligt for lige år</u> : Såfremt der er meldt tilbud ind som ønskes at udgå af det forstærkede samarbejde, så vurderer ekspertpanelet ønsket om udmelding jf. proceduren herfor - <u>Særligt for ulige år</u> : Hvis der ikke er meldt nye tilbud ind afholdes mødet ikke
Marts	DAS	- DAS behandler ekspertpanelets forslag om, hvilke tilbud der fra den 1. januar det kommende år skal være omfattet af det forstærkede samarbejde
April	KKR	- Eventuel KKR behandling af tilbud der udgår af det forstærkede samarbejde
August-oktober	Endelig behandling i DAS og politiske udvalg	- Rammeaftalen, herunder forslag til tilbud der omfattes af det forstærkede samarbejde behandles
Januar	Ikrafttræden	- Aftaleperioden for de udpegede tilbud træder i kraft

Bilag: Skema til udmelding af tilbud omfattet af det forstærkede samarbejde jf. nedenfor

BILAG: UDMELDING AF TILBUD OMFATTET AF DET FORSTÆRKEDE SAMARBEJDE

Afsnit 1 Driftsherrers udmelding af tilbud

Navn på driftsherre	(venligst udfyld her)
Navn på kontaktperson og kontaktoplysninger	(venligst udfyld her)

Tilbudsnavn	Tilbuddet ønskes udmeldt af det forstærkede samarbejde
(Angiv navn på tilbud)	(sæt kryds)

Angiv navn på tilbud	
Beskriv om der er særlige karakteristika ved målgruppen eller tilbuddet som gør at tilbuddet ikke længere kan leve op til kriterierne for det forstærkede samarbejde Eksempelvis målgruppens størrelse, udvikling el.	
Andre årsager til ønsket om udmelding eksempelvis belægningsmæssige udfordringer	

Afsnit 2 Kommunale ønsker om at tilbud udtages af det forstærkede samarbejde

Navn på kommune	(venligst udfyld her)
Navn på kontaktperson og kontaktoplysninger	(venligst udfyld her)

Angiv navn på tilbud:	
-----------------------	--

Angiv navn på tilbud	
Beskriv årsagen til at kommunen ikke ønsker at tilbuddet fortsat er omfattet af det forstærkede samarbejde	
Beskriv hvordan kommunen vil håndtere målgruppens behov hvis tilbuddet ikke er omfattet af det forstærkede samarbejde	
Angiv om kommunen ønsker at oprette et konkurrerende tilbud	

Årsrapport [årstal] for [navn på tilbud]

(max 1-2 sider)

[Navn på tilbud] – kort fortalt

Kort beskrivelse af tilbuddet på 2-3 linjer

Status

Kort beskrivelse om tilbuddets bæredygtighed. Særlige opmærksomhedspunkter adresseres her eksempelvis vedr. tilbuddets belægning og indskrivningsflow.

Økonomi

[Ydelse 1/ydelsesområde 1]	2015	2016	2017 (forventet)
Kapacitet			
Realiseret aktivitet			
Budgetteret belægning (%)			
Realiseret belægning (%)			

[Her skrives bemærkninger til ydelse 1/ydelsesområde 1]

Budget og regnskab

År	2015	2016	2017 (forventet)
Budget			
Bruttoomkostningsbudget			
Regnskab			
Takstindtægter			
Direkte udgifter			
Administration			
Central ledelse og administration			
Ejendoms- og kapitalomkostninger			
Tilsyn og udvikling			
I alt			

Udvikling af [Navn på tilbud]

(Nedenstående skal kun medtages, såfremt der er sket ændringer eller påtænkes ændringer. Ellers udelades afsnittet)

Faglig udvikling (Beskriv hvis der er sket ændringer i tilbuddets målgruppe, faglige tilgang e.l.)

Organisatorisk udvikling (beskriv hvis tilbuddet har lavet organisatoriske ændringer, fået nye strategiske mål e.l.)

Ledelsesstruktur (beskriv hvis der er sket ændringer i tilbuddets ledelsesstruktur)

Kompetenceudvikling (beskriv hvis der er sket ændringer i tilbuddets kompetencer)

Fysiske rammer (beskriv hvis der er ændringer vedr. de fysiske rammer)

Andet (beskriv hvis der er sket eller påtænkes udvikling inden for andre områder eks. ydelsesstrukturen, takstændringer e.l.)

Procedure for styrket dialog vedr. det forstærkede samarbejde

Tillæg til "Model for forstærket samarbejde om de mest specialiserede sociale tilbud i Nordjylland"

I model for forstærket samarbejde om de mest specialiserede tilbud i Nordjylland fremgår det af afsnit 6.1 at det forstærkede samarbejde indeholder 3 konkrete elementer. Det er:

- 1) Et generelt beskyttelsesvilkår
- 2) En model for systematisk og formaliseret dialog
- 3) En forpligtelse til early warning

Denne tillægsbeskrivelse omhandler elementet: En model for systematisk og formaliseret dialog, og nedenstående model for dialog erstatter den hidtidige passage i aftaledokumentet benævnt "Boks 2".

Systematisk og formaliseret dialog

- Driftsherre udarbejder i april måned en årsrapport, der redegør for udviklingen i det forløbne år, og sætter fokus på om der er grund til at være bekymret for tilbuddets bæredygtighed.
- Den Administrative Styregruppe har minimum en årlig dialog om tilbuddene under det forstærkede samarbejde. Dialogen berører følgende:
 - Vurdering af, om der er behov for at sætte initiativer eller processer i gang for at sikre bæredygtigheden for de omfattede tilbud. Dette tager bl.a. udgangspunkt i driftsherrernes årsrapporter
 - Vurdering af om tilbuddenes ydelser matcher behov for og ønsker til tilbuddene. Denne vurdering tager udgangspunkt i at Rammeaftalesekretariatet inden DAS mødet har indhentet bemærkninger fra de nordjyske kommuners myndighedsniveau.

Årshjul Rammeaftale 2018

Måned	Fora/aktør	Aktivitet
Okt. 2016	Kick-off d. 24. okt. 2016	- Inddragelse af aktører og sikre viden om den nye proces
Nov. 2016	DAS d. 17. nov. 2016	- Godkendelse af årshjul for RA 2018 - Behandling af koncept for indhentning af oplysninger vedr. det forstærkede samarbejde
	Kommuner/region/brugerorganisationer	- Invitationen til workshoppen for fagfolk og brugerorganisationer udsendes
Nov.- Dec. 2016	Rammeaftalesekretariatet	- Indhentning af viden om temaer, der rører sig på området både nationalt og regionalt
	Dialogforum	- KKR-formandskabet og repræsentanter fra brugerorganisationerne drøfter temaer til workshoppen mhhp om brugerorganisationerne har input til yderligere temaer
Dec. 2016	Udviklingsstrategigruppen	- Behandling af temaer til workshoppen mhhp. udpegelse af særlige regionale temaer.
	FU	- Behandling af temaer til drøftelse på workshoppen for fagfolk og brugerorganisationer
	Kommuner/region/brugerorganisationer	- Programmet med temaer til workshoppen for fagfolk og brugerorganisationer udsendes
Jan. 2017	DAS d. 18. jan. 2017	- Orientering om at der udsendes skemaer vedr. indstillinger til nye tilbud omfattet af det forstærkede samarbejde - Behandling af nyt koncept for indhentning af oplysninger vedr. lands- og landsdelsdækkende tilbud (under forudsætning af enighed i det nationale koordinationsforum)
	Kommunerne/Regionen	- Anmodning om indstillinger fra driftsherrer der evt. ønsker nye tilbud omfattet af det forstærkede samarbejde - Anmodning om indmeldinger fra driftsherrer vedr. kapacitet og belægning på lands- / landsdelsdækkende tilbud
Feb. 2017	Workshop for brugerorg. og fagfolk d. 2. feb	- Drøftelse af problemstillinger og udfordringer som kan håndteres i regi af Rammeaftalen for at besvare spørgsmålet: "Hvad skal vi samarbejde om?"
	Udviklingsstrategimøde (uge 6)	- Drøftelse af output fra workshoppen
	Møde om udbud og efterspørgsel mv. (uge 6)	- Drøftelse om sammenhæng mellem udbud og efterspørgsel om rammeaftaletilbud samt evt. om lands- og landsdelsdækkende tilbud og sikrede afdelinger
Mar. 2017	DAS marts 2017	- Drøfter produktet fra workshoppen og temaer til den kommende politiske temadag
	Region/kommuner d. 3. mar. 2017	- Udsendelse af temaer til den politiske temadag
	Ekspertpanelet	- Møde såfremt der er kommet nye indmeldinger vedr. tilbud til det forstærkede samarbejde
Apr. 2017	Politisk dialogmøde d 4. apr. 2017	- Politisk dialogmøde
	FU møde d. 5. apr.	- Ekstraordinært FU møde mhhp. behandling af de politiske drøftelser og drøftelse af forslag til fokusområder til RA 2018
	Høring i DAS-kredsen d. 5.-12. apr.	- Evt. skriftlig høring om udkast til fokusområder til RA 2018 (afhænger af konkretiseringsniveauet for outputtet af temadagen)
	Rammeaftalesekretariatet	- Påbegynder udkast til Rammeaftalen på baggrund af de politiske drøftelser og høringsrunden i DAS

	Kommuner/region	- Udarbejdelse og fremsendelse af årsrapporter vedr. det forstærkede samarbejde
Maj 2017	DAS d. 30. maj 2017	- Opfølgning efter det politiske temamøde - Drøftelse af 1. udkast til Rammeaftale 2017 - Årlig drøftelse i DAS af tilbuddene under det forstærkede samarbejde, herunder behandling af årsrapporter
Jun. 2017	Dialogforum	- KKR-formandskabets drøftelse med brugerorganisationerne om udkast til fokusområderne for Rammeaftalen 2018
Aug. 2017	DAS møde d. 18. aug. 2017	- Endelig administrativ godkendelse af udkast til RA 2018
Sept. 2017	KKR møde d. 1. sept.	- Godkendelse af udkast til Rammeaftale 2018
	Kommunalbestyrelser og Regionsrådet	- Efter godkendelse i KKR udsendes RA 2018 til politisk behandling i kommunalbestyrelser og Regionsrådet med frist den 15.10.2017.
	Kontaktudvalg	- Godkendelse af udkast til Rammeaftale 2018
Okt. 2017	Kommunerne/region	- (Takstindmelding – indmelding af endelige takster og tilbud til styringsaftalen for 2018)
	Socialstyrelsen d. 15. okt. 2017	- Sekretariatet fremsender efter politisk godkendelse RA 2018 til Socialstyrelsen
	Kommunerne/region	- Sekretariatet fremsender efter politisk godkendelse af RA 2018 mail til kommunerne og regionen om at rammeaftalen og de tilhørende bilag skal fremgå af deres hjemmesider

Notat

Til	Den Administrative Styregruppe	Planlægningsteam
Kopi til	Indtast Kopi til	Familie- og Beskæftigelsesforvaltningen
Fra	Børne- og Familieseekretariatet	Sønderbro 12
Sagsnr.	2016-012713/2016-012713-8	9000 Aalborg
		Init.: AJPE

27. september 2016

Orientering til DAS

Aalborg Kommune fremsender til Den Administrative Styregruppes orientering –Budget Børnehus Nord 2016-2017.

Børnehus Nord fremadrettet

Sagsstigning

Det første år (2014), Børnehus Nord eksisterede, endte sagstallet på 128 mod estimeret 140, hvorimod 2015 endte med et sagstal på 185 mod estimeret 152. I 2016 ser det på nuværende tidspunkt ud til at lande på ca. 216 sager mod estimeret 170. Der er således tale om en sagsstigning med efterfølgende ventetid på udredning. Ventetiden er på nuværende tidspunkt ca. 2 måneder. Før sommerferien var ventetiden på ca. 3 måneder. Hertil skal det pointeres, at dette er børnehusets ventetid, dvs. efter politiets videoafhøring, som børnene også ofte venter på i 1-2 mdr. Barnet risikerer således en samlet ventetid på op til 4 mdr. før det får et støttende/udredende samtaleforløb i Børnehus Nord.

Pr.1.april 2016 trådte en ny lovændring i kraft vedr. videoafhøring, der hæver aldersgrænsen for videoafhøring fra 12 år inkl. til 14 år inkl. Politiet har anslået, at det vil betyde op til 60% flere afhøringer pr. år. Nordjyllands Politi og Midt- og Vestjyllands Politi har til sammen anslået, at det vil dreje sig om ca. 70 ekstra videoafhøringer. Selvom de 13-14 årige fra starten har været omfattet af målgruppen, er det sandsynligt, at nogle af disse ikke har været visiteret til Børnehuset, idet disse børn har været afhørt på lokalpolitistationer. Det er vanskeligt at forudse tal på denne forventede stigning, men sammenholder man politiets estimat med de antal 13-14 årige Børnehuset tidligere har haft inde, er et forsigtigt skøn på op til 30 ekstra sager pr. år. Dette da børnehuset i forbindelse med videoafhøringen sandsynligvis får kendskab til sager, som de ellers ikke ville kende eksistensen af.

Budget og personalenormering

På baggrund af ovenstående sagsstigning har det i 2016 været nødvendigt at foretage en opnormering med to nye stillinger, en socialrådgiver (32 timer) og en psykolog (32 timer). De to stillinger er finansieret gennem takster samt overskud fra 2015. På baggrund af forventningerne til sagstallet fremadrettet og af hensyn til arbejdsmiljøet vurderes det, at der er behov for at fortsætte denne normering i 2017.

Justitsministeriet har accepteret at betale en DUT-kompensation til kommunerne for 5 børnehusmedarbejdertimer pr. ekstra videoafhøring, der afholdes.

Betalingen for driften af børnehuset og dermed også de nye stillinger sker dels via objektiv finansiering (60 %) og dels via en takst for hvert barn eller hver ung fra kommunen, som gennemgår et forløb i børnehuset (40 %). Dog er overskuddet fra 2015 modregnet kun i den objektive finansiering. Taksterne fra det øgede sagsantal er således også med til at finansiere de nye stillinger.

Budgettet indebærer en objektiv finansiering med en stigning fra 2.499.730 kr. til 3.091.200 kr. samt en takststigning fra 9.803 kr. til 9.813 kr. grundet almindelig lønfremskrivning jf. KL.

Den objektive finansiering vil dog ikke i 2017 stige mere end 128.543 kr. pga. overskud fra 2015 (463.000 kr.) som kan anvendes og modregnes direkte i den objektive del af finansieringen. Dog skal det forventes, at den objektive finansiering fra 2018 vil stige med ca. 580.000. kr. hvis det estimerede sagsniveau for 2017 fortsætter.

Normeringen i 2017 er indregnet i budgettet og i de nye takster.

Oversigten over den objektive finansiering fordelt på de enkelte kommuner for hhv. 2017 og 2018 viser det samlede beløb i budgettet for 2017, mens tallene for 2018 skal anses som et skøn, da det er udregnet på baggrund af befolkningsprognosen 2016, og derfor forbundet med en vis usikkerhed.

Bilag:

- Budget Børnehus Nord 2016-2017
- Oversigt over objektiv finansiering Børnehus Nord 2017

Budget - Børnehus Nord

Budget 2016-2017				
	Budget 2016	Budget 2017	Forskel	Beskrivelse
Afdelingsleder	533.000	545.000	12.000	Lønfremskrivning KL
2 Socialrådgiver	884.000	903.000	19.000	Lønfremskrivning KL
Socialrådgiver (32 timer)		397.000	397.000	
Psykolog (37 timer)	579.000	592.000	13.000	Lønfremskrivning KL
Psykolog (30 timer)	466.216	476.000	10.000	30 timer
Psykolog (32 timer)		506.000	506.000	
Sekretær	363.000	371.000	8.000	Lønfremskrivning KL
Råderum	87.000	89.000	2.000	Lønfremskrivning KL
Akut beredskab	15.000	15.000	0	
Lønudgift i alt	2.927.216	3.894.000	967.000	
Uddannelse/supervision	80.000	80.000	0	
Kørsel	108.000	108.000	0	
Øvrig personale i alt	188.000	188.000	0	
IT drift	12.000	12.000	0	
Kontorhold	35.000	35.000	0	
Mødeafholdelse	36.000	36.000	0	
Øvrig drift i alt:	83.000	83.000	0	
Husleje	680.000	696.000	16.000	Fremskrivning KL
Rengøring	152.000	155.000	3.000	Fremskrivning KL
Varme	36.800	37.000	200	
El	54.400	54.000	-400	
Vand. kloak og renovation	25.600	26.000	400	
Øvrig bygningsdrift, tekniske installationer	19.200	19.000	-200	
Bygningsdrift i alt:	968.000	987.000	19.000	
Budget i alt	4.166.216	5.152.000	986.000	

Objektiv finansiering	2.499.730	3.091.200
Indregnet overskud 2015		-462.927
I alt til objektiv finansiering		2.628.273
I alt takstfinansiering	1.666.486	2.060.800
Antal sager	170	210
Takst	9.803	9.813

Børnehus Nord	Samlet antal 0-17 årige pr. 1/1 2016	Objektiv finansiering 2017	Skønnet objektiv finansiering 2018
Samlet beløb til fordeling 2017		2.628.273	3.091.200
Brønderslev	7.995	181.833	213.860
Frederikshavn	10.918	248.312	292.049
Hjørring	13.239	301.100	354.134
Jammerbugt	8.050	183.084	215.332
Læsø	249	5.663	6.661
Mariagerfjord	8.648	196.685	231.328
Morsø	4.020	91.428	107.532
Rebild	6.933	157.680	185.453
Thisted	8.982	204.281	240.262
Vesthimmerlands	7.781	176.966	208.136
Aalborg	38.747	881.241	1.036.453
I alt	115.562	2.628.273	3.091.200

Synopsis for socialpolitisk udspil

Formål og baggrund

Socialområdet er i dag i en rivende udvikling drevet af et ønske om at øge borgernes egenmestring og selvforsørgelse samt at bringe borgere sammen på nye måder, som styrker den enkelte og fællesskabet. Udviklingen ændrer rammerne for, hvordan socialpolitik tænkes og implementeres i praksis. Det udfordrer aktørerne på området.

KL ønsker derfor at invitere til dialog om socialområdet. Det er et område, som betyder meget for mange aktører – og som alle har en interesse i er veldrevet til gavn for de borgere, som har brug for støtte i hverdagen. Der er mange perspektiver og tilgange til området; det er f.eks. blevet tydeligt i forbindelse med revision af servicelovens voksenbestemmelser.

KL har valgt at sætte et særligt fokus på voksenalderen fra efteråret og frem til foråret 2017. Der er behov for en forstærket dialog med bl.a. brugerorganisationer og de faglige organisationer om området. Dialogen vil bl.a. finde sted på et dialogmøde den 10. november 2016, hvor KL har inviteret interessenterne på området. Derudover planlægger KL og DH i fællesskab at afholde fem regionale konferencer for de lokale handicapråd og de regionale dialogfora.

I perioden frem til foråret udarbejdes og offentliggøres analyser og anbefalinger, som vil være en del af det endelige udspil for at understøtte den løbende debat og dialog. Der vil således i hele processen være fokus på en offensiv markering i medierne. Processen løber frem til Social- og Sundhedspolitisk Forum maj 2017, hvor KL samler anbefalinger og budskaber i et socialpolitisk udspil. Dette udspil skal sætte retning for kommunernes videre arbejde og politikudvikling på voksenalderen gennem en række konkrete anbefalinger.

Formålet med at iværksætte en forstærket indsats på socialområdet, herunder at udarbejde et udspil, er:

- At skabe en platform for en konstruktiv dialog med interessenter på området – brugerorganisationer, faglige organisationer, Folketing mv.
- At understøtte kommunernes politikudvikling på voksenalderen.

Anbefalingerne vil ikke alene vedrøre socialområdet, men også koblingen mellem beskæftigelses- og socialområdet, som kan bidrage til at øge beskæftigelsen for udsatte borgergrupper.

Der er nedsat en kommunal følgegruppe, som har til formål at kvalificere indhold og anbefalinger i udspillet.

Dato: 28. oktober 2016

Sags ID: SAG-2016-02789
Dok. ID: 2256308

E-mail: MTA@kl.dk
Direkte: 3370 3490

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 11

Disposition for udspillet

Udspillet forventes at følge nedenstående disposition, hvor indhold og sigtelinjer er skitseret nedenfor.

1. Kommunernes ambitioner for socialområdet
2. Hovedbudskaber – hvad skal der til?
3. Udviklingstendenser på det specialiserede socialområde
4. Nye behov – nye indsatser
5. Fælles indsats for børn med funktionsnedsættelse som forberedelse til voksenlivet
6. Styrket beskæftigelsesindsats for udsatte grupper
7. Bedre og mere effektive forløb på tværs af sektorer
8. Tværgående samarbejde om borgere og familier med mange indgange til kommunen
9. Boligområdet trænger til et eftersyn
10. De styringsmæssige rammer
11. Kvalitet i de kommunale indsatser

1. Kommunernes ambitioner for socialområdet

Velfærdssamfundet er skabt af aktive borgere – og uden bidrag fra langt de fleste borgere kan det ikke fungere. Den bærende ide bag velfærdssamfundet er at skabe grundlaget for et godt liv for det enkelte menneske, hvor fundamentale ingredienser i et godt liv er aktivitet og deltagelse.

De fleste mennesker kan og vil gerne deltage i fællesskabet. Fællesskabet forstået som det at være en del af en familie, have et arbejde, have venner og fritidsinteresser osv. Men vi ved samtidig godt, at ikke alle har lige muligheder for det.

Kommunernes ambition for fremtidens socialpolitik er, at bidrage til at flere fællesskaber åbner sig for de borgere, som i dag ser sig sat udenfor pga. psykiske vanskeligheder, handicaps og sociale problemer. Nogle problemstillinger er for komplekse til, at én organisationsform eller faglighed kan løse dem alene. Og det må siges at karakterisere de problemstillinger, som traditionelt søges løst gennem socialpolitikken. Vi har derfor brug for at bygge videre på eksisterende samarbejdsrelationer med civilsamfundet, virksomheder og regioner mv. Men også at der tænkes nyt, og i den sammenhæng, at vi i langt højere grad end i dag ser de berørte borgere og deres netværk som en aktiv del af løsningen.

For der er faktisk forskningsmæssigt belæg for, at hvis ikke borgeren tager ejerskab til indsatsen, så er chancen for succes begrænset. Mange kommuner har allerede i dag gode erfaringer med at gå nye veje, hvor borgernes stemme får plads og giver mulighed for at nytænke dialogen med og indsatserne for de berørte borgere. Vi skal turde tage ved lære af borgernes erfaringerne og inddrage dem aktivt i udviklingen af vores sociale indsatser.

Kommunerne skal i dialog med brugere og medarbejdere fortsætte de senere års udvikling, hvor vi er gået fra et omsorgs- til et rehabiliterings- og udviklingsperspektiv. De kommunale medarbejdere har i dag i langt højere grad end tidligere en rolle i at facilitere, at borgeren – så vidt er muligt – lever et liv på egne præmisser, frem for alene at yde borgeren en række services.

Dato: 28. oktober 2016

Sags ID: SAG-2016-02789
Dok. ID: 2256308

E-mail: MTA@kl.dk
Direkte: 3370 3490

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 11

Vi skal i fællesskab både nationalt og lokalt adressere de udfordringer, som vi står over for. Ligesom man på sundhedsområdet taler om 'mest mulig sundhed for pengene', skal vi også turde drøfte med hinanden, hvordan vi får mest muligt ud af vores sociale indsatser og de penge, som vi bruger på området. I den sammenhæng er det væsentligt at slå fast, at det også er 'socialt' at tænke beskæftigelse. Uanset om en beskæftigelse sker på ordinære eller særlige vilkår vil det for mange være en adgangsbillet til nye fællesskaber, som styrker den enkeltes handlemuligheder og styrke til at mestre eget liv.

Socialpolitikken skal fortsat udgør et stærkt sikkerhedsnet for dem med størst behov, men der er brug for et nyt fokus i samarbejdet med borgeren og netværket omkring denne.

I kommunerne er vi klar til at løse vores del af den fælles opgave. Nu er tiden kommet til et gearskifte, så vi får besvaret nogle af de centrale spørgsmål, som har presset sig på i en årrække.

1. Hvordan fastholder og styrker vi fokus på rehabilitering og egenmestring i de sociale indsatser? Hvordan sikrer vi, at borgerne profiterer af de sociale indsatser? Og hvordan får borgeren en reel stemme og medansvar?
2. Hvordan håndterer vi det stigende antal borgere, som har behov for en social indsats, når opgaven skal løses inden for den samme eller en mindre økonomisk ramme? Hvilke samarbejdsformer er der behov for mellem kommuner og regioner på særligt psykiatri- og sundhedsområdet?
3. Hvilken rolle skal borgerens netværk og civilsamfundet spille i forhold til at styrke livssituationen for borgere med handicap og socialt udsatte?
4. Hvad er den nationale plan for tilvejebringelse af billigere almene boliger og øget fleksibilitet i anvendelsen af eksisterende almene boliger?
5. Hvordan håndterer vi, at en gruppe udsatte borgere ikke er i beskæftigelse, samtidig med stigende mangel på arbejdskraft? Og hvordan kan samspillet med virksomhederne omkring denne gruppe styrkes?
6. Hvordan styrker vi kommunalt det tværgående samarbejde om borgere og familier med mange indgange til kommunen med fokus på selvforsørgelse og styrkelse af borgernes arbejdsidentitet? Og hvordan bidrager vi til, at sårbare børn og børn med handicap bliver klædt på til et aktivt voksenliv?

2. Hovedbudskaber – hvad skal der til?

Hovedbudskaber og anbefalinger formuleres med afsæt i nedenstående afsnit og de sigtelinjer, som er opstillet for hvert afsnit.

Dato: 28. oktober 2016

Sags ID: SAG-2016-02789
Dok. ID: 2256308

E-mail: MTA@kl.dk
Direkte: 3370 3490

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 11

3. Udviklingstendenser på det specialiserede socialområde

Hvordan ser såvel nuværende som fremtidige brugergrupper ud på det specialiserede socialområde? Udspillet tager afsæt i et overblik over de faktorer og bevægelser, der nu og i fremtiden påvirker efterspørgslen på det specialiserede socialområde.

For at kunne dokumentere udviklingen på det specialiserede socialområde, herunder udviklingen i brugergruppen, er det nødvendigt at basere sig på undersøgelser med afsæt i såvel økonomidata, fremskrivninger, samt udvikling i det regionale sundhedsvæsen. Det giver ikke nødvendigvis direkte svar på udviklingen i brugergruppen på det sociale område, men kan være med til at afdække udviklingstendenser, herunder eksterne påvirkninger af efterspørgsel og behov for opgaveløsning.

I afsnittet gives der en karakteristik af nutidens brugere af ydelser til voksne på det specialiserede socialområde. Det være sig i forhold til alder, primære funktionsnedsættelser, arbejdsmarkedstilknytning mv.

Blandt tendenserne ses blandt andet:

- En markant vækst i antallet af borgere, der visiteres til socialpædagogisk støtte uden at dette modsvares af et tilsvarende fald i antallet af borgere i botilbud efter servicelovens §§107-108. Stigningen kan således ikke alene forklares med den omlægning, der er sket i botilbud, hvor langt flere tilbud i dag oprettes efter almenboligloven med tilknyttet socialpædagogisk støtte.
- En fortsat stigning i antallet af hjemløse på 23 pct. fra 4.998 i 2009 til 6138 i 2015. Der ses i perioden en særlig stor stigning blandt unge hjemløse, om end stigningen er aftaget noget fra 2013-2015.
- En markant stigning i antallet af børn, unge og voksne, der udredes i behandlingspsykiatrien og behandles for psykiske problemstillinger. Den væsentligste relative stigning ses indenfor ADHD, PTSD og autisme. Den største absolutte stigning ses indenfor diagnoserne ADHD, depression, angst og akutte belastningsreaktioner.
- Et historisk fald i indlæggelsestid i psykiatrien og i antallet af sengepladser i psykiatrien.
- Flere borgere i psykiatrisk behandling end tidligere er i dag i beskæftigelse. Det kan skyldes, at det i dag er et ændret segment, der behandles i psykiatrien.
- En høj koncentration af socialt udsatte med psykiske problemstillinger, misbrug mv. i udsatte boligområder.
- Flere personer med forskellige fysiske og psykiske funktionsnedsættelser, herunder bl.a. personer med sklerose, cerebral parese, rygmarvsskade, muskelsvind og udviklingshæmning, er i kontakt med det regionale sundhedsvæsen.
- En stigning i fleksjob og særlig i minifleksjob (1-10 timer), som oftest besættes af udsatte voksne og et markant fald i antallet af tilkendelser af førtidspension.

Ovenstående tendenser vil blive forsøgt uddybet med fremskrivninger blandt andre målgrupper på området, herunder hvilke bevægelser der sker ift. bl.a. børn med fødselsskader, personer med hjerneskade, borgere med udviklingshæmning mv.

Dato: 28. oktober 2016

Sags ID: SAG-2016-02789
Dok. ID: 2256308

E-mail: MTA@kl.dk
Direkte: 3370 3490

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 11

4. Nye behov – nye indsatser

Socialpolitikken bevæger sig i flere arenaer, hvor de berørte borgere vil have forskellige behov for indsatser. Forebyggelse og tidlige indsatser kan bidrage til, at mennesker kan blive i deres bolig eller job og uddannelse; andre kan have behov for en mere kortvarig og intensiv støtte f.eks. i forbindelse med psykiske vanskeligheder; mens andre igen vil have behov for længere eller ligefrem livslang støtte for at kunne mestre deres hverdag.

Rehabilitering har de senere år stået centralt i de kommunale indsatser, hvor fokus er på, hvordan mennesker kan udføre hverdagsaktiviteter og deltage i samfundslivet på trods af funktionsevnenedsættelser eller sociale problemer. Rehabilitering er en samarbejdsproces mellem borgeren og fagfolk, og vil ofte også kræve involvering af pårørende og netværk for at lykkes. Rehabilitering sker altså sammen med borgeren – og kan ikke gøres for borgeren.

De kommunale indsatser bør samtidig afspejle, at målgrupperne for sociale indsatser ændrer sig jf. afsnit 3. Nogle målgrupper vil have behov for en fokuseret udredning og midlertidig støtte til at få styr på deres tilværelse f.eks. borgere med angst og depression, men andre f.eks. ældre borgere med udviklingshæmning vil have behov for øget sundhedsfaglige ydelser.

I afsnittet vil følgende overordnede sigtelinjer blive adresseret:

- De specialiserede indsatser skal understøtte et rehabiliterings- og et habiliteringsperspektiv.
- Indsatserne skal tilrettelægges, så borgerens eget perspektiv og medansvar styrkes.
- Der er behov for en øget differentiering i ydelser, som understøtter tidsafgrænsede og målrettede forløb.
- Livskvalitet og deltagelse er et mål for alle og kan tage mange former.
- Netværk og civilsamfund får en mere fremtrædende rolle i at styrke udsatte borgeres mulighed for at deltage i fællesskaber.
- De kommunale kompetencer skal afspejle de ændrede behov i målgrupperne.
- Velfærdsteknologi kan understøtte større selvhjulpethed og bidrage til fleksible løsninger.

5. Fælles indsats for børn med funktionsnedsættelse som forberedelse til voksenlivet

Hvis det skal lykkes at støtte flere voksne til et selvstændigt liv på egne præmisser, er der brug for, at indsatserne til børn og unge med nedsat funktionsevne og deres familier tænkes ind som en del af en langsigtet indsats, der ikke kun har fokus på familiernes situation frem til barnet fylder 18 år, men også understøtter, at børnene og de unge så vidt muligt kan leve et selvstændigt liv som voksne.

Selvom de lovgivningsmæssige rammer og kompensationsmulighederne til børn, unge og voksne er forskellige, så er formålet med hjælpen den samme, nemlig at fremme den enkeltes mulighed for at klare sig selv eller at lette den daglige tilværelse og forbedre livskvaliteten, som det er formuleret i servicelovens formålparagraf.

Dato: 28. oktober 2016

Sags ID: SAG-2016-02789
Dok. ID: 2256308

E-mail: MTA@kl.dk
Direkte: 3370 3490

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 5 af 11

Analyser viser, at målgruppen af børn og unge med nedsat funktionsevne er i forandring. Der diagnosticeres i dag langt flere børn med autismespektrumforstyrrelse og ADHD, og flere børn og unge har angstproblemer i dag sammenlignet med tidligere jf. afsnit 3. Det stiller ændrede krav til de kommunale indsatser og ikke mindst det tværgående samarbejde mellem børne- og voksenområdet.

I afsnittet vil følgende overordnede sigtelinjer blive adresseret:

- Børnene og de unges situation skal ses i et livslangt perspektiv
- Indsatser til børn og unge samt deres familier skal tage højde for udviklingen i målgrupper
- Der er behov for en alliance med forældrene om at skabe den bedst mulige fremtid for deres børn og de unge
- Støtten til de unge skal være målrettet og tværgående, så den i højere grad ruste dem til at klare voksenlivet uden for hjemmet
- De fleste unge med nedsat funktionsevne drømmer om at leve et selvstændigt liv som voksne, og den livsindstilling skal forældre og kommuner støtte op om i fællesskab
- Læring og uddannelse er lige så vigtig for børn og unge med nedsat funktionsevne som for alle andre. Derfor skal skoler og socialområdet samarbejde om, at flere børn med nedsat funktionsevne får en uddannelse.

6. Styrket beskæftigelsesindsats for udsatte grupper

Alle skal have mulighed for at få et job og alle som kan, skal bidrage på en arbejdsplads. Med et arbejdsmarked, som oplever stigende mangel på arbejdskraft og med fleksible ansættelsesformer som fx minifleksjob, er der et godt fundament for at udsatte voksne kan få en plads på arbejdsmarkedet. Med fx ressourceforløb er det muligt at iværksætte særlige tværfaglige og helhedsorienterede planer, som netop kan være med til at sikre, at personer med psykiske, fysiske eller sociale udfordringer kan komme i arbejde på sigt. Det er afgørende, at beskæftigelse og selvforsørgelse bliver løftet i et tværfagligt samarbejde.

At få udsatte borgere i beskæftigelse kræver virksomheder, som ser borgerens styrker i stedet for udfordringer og ikke lader sig skræmme af fx psykiske diagnoser. Men også virksomheder, der er fleksible i forhold til at invitere "anderledes" arbejdstagere ind.

Erfaringerne viser, at en primær barriere for, at udsatte grupper kommer i job, er borgerens tro på egen kunnen og manglende motivation. Forskning viser samtidig også, at sagsbehandlerens og netværkets tro på, at borgeren kommer i job, er afgørende. Derfor er det vigtigt, at borgeren med støtte fra kommunen, organisationer og eget netværk arbejder målrettet mod at komme i beskæftigelse. Det kan være en afgørende faktor for, at den udsatte voksne kommer i beskæftigelse.

Overordnede sigtelinjer i afsnittet er:

- Alle skal have mulighed for at være en del af arbejdsmarkedet og dermed bidrage på arbejdsmarkedet
- Alle relevante aktører skal bidrage til at styrke borgerens vej mod beskæftigelse og selvforsørgelse. At styrke borgerens arbejdsidentitet er et fælles anliggende på tværs af alle fagligheder.

Dato: 28. oktober 2016

Sags ID: SAG-2016-02789
Dok. ID: 2256308

E-mail: MTA@kl.dk
Direkte: 3370 3490

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 6 af 11

- Det sociale område kan med fordel spille en endnu større rolle i borgerens vej mod arbejde - særligt ud fra tanken om at "det er socialt at tænke beskæftigelse".
- Samspillet med virksomhederne skal styrkes. Virksomhederne skal i fremtiden i højere grad ansætte udsatte voksne og de skal klædes endnu bedre på til at kunne håndtere de udfordringer, som borgerne måtte have.
- Det gode match mellem borger og virksomhed er en afgørende faktor for en god start på arbejdsmarkedet. Der skal i højere grad fokus på at sikre at borgerens kompetencer og arbejdsopgaverne matcher
- Fleksible ansættelsesformer skal i stigende grad anvendes og der skal samarbejdes om udvikling af både arbejdsopgaver og borgerens arbejdspotentialer.

Dato: 28. oktober 2016

Sags ID: SAG-2016-02789
Dok. ID: 2256308

E-mail: MTA@kl.dk
Direkte: 3370 3490

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 7 af 11

7. Bedre og mere effektive forløb på tværs af sektorer

Borgere med forløb på tværs af sektorer oplever ofte at være deltagere i fragmenterede forløb, når de samtidig har behov for behandling i regionalt regi og støtteindsatser i kommunalt regi. Mange kommuner og regioner har derfor fokus på at styrke samspillet om – og med - borgere med behov for indsatser på tværs af sektorskel.

Hvis det skal lykkes at arbejde efter borgerens mål og styrke den enkelte borgers oplevelse af et sammenhængende forløb, er det væsentligt, at der arbejdes ud fra en fælles forståelse og hvor relevant fælles tilgange og metoder. Det gøres i dag nogle steder gennem afprøvning eller udbredelse af metoder som Åben dialog, Assertive Community Treatment (ACT), Individual Placement and Support (IPS) mv. Der er tale om metoder, der inddrager medarbejdere på tværs af sektorer ud fra borgerens behov, snarere end ud fra organisatoriske logikker.

Særlige udfordringer kan opstå i forbindelse overgange, fx ved ind- eller udskrivning samt i længerevarende forløb med medicinsk eller anden somatisk behandling af borgere i botilbud. Her kan der være behov for et særligt fokus på samarbejdet med fx almen praksis, sygehusafdelinger eller privatpraktiserende speciallæger.

Endelig er der behov for at satse på teknologier og organiseringer, der mindsker afstanden mellem samarbejdspartnere og fremmer en fælles målsætning. Forsøg med fx online-bøstøtte, skypemøder og digitale understøttelse af udveksling af information er eksempler på tiltag, der er taget i brug for at imødekomme dette.

I afsnittet vil følgende overordnede sigtelinjer blive adresseret:

- Der er behov for at styrke oplevelsen af sammenhængende forløb. For de borgere, hvor det er nødvendigt, bør integrerede forløb fremmes.
- Selv om det faglige indhold er forskelligt, skal borgerens mål, prioriteringer og ønsker være styrende for den samlede indsats
- Metoder, der samtidig skaber et bedre og mere sammenhængende forløb for borger og fremmer effekten af indsatser, bør fortsat afprøves og udbredes.

- For nogle målgrupper kan indsatserne med fordel tilrettelægges, så de 'flytter sig' efter borgerne, fx gennem fremskudte indsatser på hospitaler, på botilbud mv.
- Investeringer i udvikling og implementering af digitale løsninger og velfærdsteknologi er en del af løsningen i forløb på tværs af sektorer, hvor der er behov for, at information bevæger sig hurtigt mellem relevante parter og ressourcerne udnyttes bedst muligt.
- Det strategiske samarbejde mellem regioner og kommuner kan via sundhedsaftaler og samarbejdsaftaler med fordel styrkes, så de favner forpligtende initiativer, der understøtter et sammenhængende forløb for relevante grupper af borgere.

Dato: 28. oktober 2016

Sags ID: SAG-2016-02789
Dok. ID: 2256308

E-mail: MTA@kl.dk
Direkte: 3370 3490

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 8 af 11

8. Tværgående samarbejde om borgere og familier med mange indgange til kommunen

Mange kommuner har netop nu stort fokus på, hvordan der kan arbejdes mere på tværs af den kommunale organisation – især på social- og beskæftigelsesområdet – med afsæt i en stærkere fælles forståelse af kerneopgaven. Hensigten er at kunne levere en mere helhedsorienteret indsats til borgeren/familien og dermed også større kvalitet og ofte bedre ressourceudnyttelse.

Afsættet er, at man har konstateret eksempler på indsatser fra forskellige forvaltninger til samme borger eller familie, der ikke peger i samme retning og i nogle tilfælde kan være kontraproduktive. Vejen til en mere koordineret indsats er imidlertid belagt med mange forskelligartede hindringer, herunder barrierer ift. lovfokus, jura ift. datadeling, faglig kultur, organisering, økonomi osv.

Der er generelt blandt kommunerne enighed om, at forebyggelse, rehabilitering og kontakt til arbejdsmarkedet bør styre den kommunale indsats og opfattelse af kerneopgaven. Det bunder bl.a. i erfaringer fra en række kommunale projekter, hvor familiens samlede trivsel er øget, når forældrene får en stærkere arbejdsidentitet og tilknytning til arbejdsmarkedet.

KL er på nuværende tidspunkt sammen med 27 kommuner i gang med projekt 'Tværgående samarbejde om ydelser og indsats', hvis primære formål er at undersøge mulighederne for at skabe bedre sammenhæng – og dermed også større kvalitet – i den samlede indsats. Det er endvidere formålet at vurdere, om en sådan bedre sammenhæng på sigt kan reducere det samlede ressourceforbrug.

De overordnede sigtelinjer omfatter bl.a. følgende:

- Der skal tages mere udgangspunkt i borgerens/familiens eget perspektiv
- Indsatsen for familier/borgere med mange kontaktpunkter til kommunen kan ofte med fordel forenkles
- Kontakt til arbejdsmarkedet bør som fælles kerneopgave opprioriteres på tværs af de kommunale indsatsområder
- Mere systematisk deling af information og viden på tværs af indsatsområder
- Der bør i højere grad anlægges et helhedsperspektiv på ressourceanvendelsen i forhold til den enkelte borger/familie

- Budgetmodeller og digitalisering bør i højere grad understøtte helhedsperspektivet
- Der er ikke standardmodeller for organisation og ledelse, men i mange kommuner kan nye modeller understøtte et større helhedsperspektiv

Dato: 28. oktober 2016

Sags ID: SAG-2016-02789
Dok. ID: 2256308

E-mail: MTA@kl.dk
Direkte: 3370 3490

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 9 af 11

9. Boligområdet trænger til et eftersyn

Kommunerne har over de seneste ti år bygget mange nye almene handicapboliger, som har forbedret boligstandarden for mange borgere med nedsat funktionsevne. Lejlighederne i de nye byggerier er indrettet, så borgerne får større mulighed for privatliv, herunder eget køkken og bad, samtidig med, at borgerne kan få den specialiserede hjælp, de har behov for, og som i langt de fleste tilfælde er knyttet til boligerne.

Reglerne for byggeriet og udnyttelsen af de nye boligformer spænder i nogle tilfælde ben for, at kommunerne kan arbejde rehabiliterende, en effektiv udnyttelse af kapaciteten i boligerne, og at flere borgere samlet set får tilbudt en bolig, hvor de kan få dækket deres behov for hjælp.

Barriererne er bl.a., at kommunen ikke kan visitere en borger ud af eller videre fra en almen bolig til en anden, hvis borgeren modsætter sig flytning. Det gælder også, selvom borgeren ikke længere har behov for den særlige bolig, eller har fået ændrede og mere omfattende behov, som bedre tilgodeses i et andet tilbud.

Kommunerne er i dag låst til at anvende eksisterende bygninger efter, hvordan de er finansieret og hvilket regelsæt, de er opført efter. Det betyder, at borgerne og deres behov kommer i anden række. I stedet bør kommunernes indsats tage sit udgangspunkt i borgerens behov, som bør kunne tilgodeses i en bred vifte af boligformer.

I afsnittet vil følgende overordnede sigtelinjer blive adresseret:

- Der er brug for, at reglerne om boliger for mennesker med nedsat funktionsevne bringes up to date, så de fysiske rammer kan udnyttes på den bedst mulige måde til gavn for borgerne.
- Kommunerne har fortsat brug for en bred palette af boliger.
- Der er mangel på små billige boliger, som kommunen kan tilbyde til bl.a. hjemløse og psykisk sårbare unge.
- Kommunerne kan i et vist omfang allerede udnytte eksisterende fysiske rammer mere fleksibelt. Det handler fx om at samarbejde med ældreområdet, når der skal udvikles indsatser i boliger til ældre udviklingshæmmede.
- Ved en tidlig og rehabiliterende indsats kan kommunen nå langt og undgå, at personer med en sindslidelse får brug for et længerevarende botilbud.

10. De styringsmæssige rammer

Kommunerne oplever på det specialiserede voksenområde en stigende udgiftsudvikling og et stigende udgiftspres i disse år. Det største område, som helt eller primært vedrører voksne handicappede, er botilbud og bostøtte. Dette område er steget med cirka en milliard kroner fra 2013 til 2015.

Kommunerne efterspørger bedre styringsmuligheder på området for at kunne imødegå den stigende efterspørgsel, og samtidig fortsat kunne levere den hjælp til borgerne, som de har brug for.

Der er i øjeblikket fokus på de rammer, som serviceloven sætter for kommunernes indsatser over for borgerne på det sociale område, herunder mulighederne for at foretage et helhedsorienteret fagligt skøn. Det er dog endnu uklart, hvad en eventuel kommende servicelovsrevision helt konkret vil indeholde.

Uanset de lovgivningsmæssige rammer er der en række tiltag, som kommunerne kan bruge for at styrke indsatsen og få bedre styring og bedre overblik.

I forbindelse med Økonomiaftalen for 2017 aftalte regeringen og KL, at der fra 2018 og frem etableres et flerårigt moderniserings- og effektiviseringsprogram. Moderniserings- og effektiviseringsprogrammet med staten supplerer KL's og kommunernes styrings- og effektiviseringsprogram, hvor der også er projekter, der har fokus på styringen af det specialiserede voksenområde.

De overordnede sigtelinjer i er bl.a.:

- Bedre muligheder for at arbejde forebyggende, habiliterende og rehabiliterende, så borgerne får bedre muligheder for at mestre eget liv.
- Bedre muligheder for at styre og prioritere indsatserne.
- Det tværgående samarbejde i kommunerne skal understøttes af sektorlovgivningen bl.a. på social- og beskæftigelsesområdet.

11. Kvalitet i de kommunale indsatser

Kommunerne har forskellige forudsætninger i deres arbejde på social- og beskæftigelsesområdet, som bl.a. afspejler deres demografiske og socioøkonomiske vilkår. Samtidig har borgere indenfor samme målgruppe de samme behov uanset hvilken kommune, som de bor i. Derfor er der fortsat brug for at samle kommunerne om at levere en mere ensartet kvalitet. Det kan gøres på flere måder. Den enkelte kommune kan styrke sin egen socialindsats; kommunerne kan gå sammen om indsatser, og regionen kan også bidrage til faglig udvikling.

Kommunerne er generelt i gang med at udvikle deres dokumentationspraksis, så vi får øget viden om kvaliteten af de ydelser, der leveres på socialområdet. Men dette arbejde kan målrettes yderligere – og det sker allerede i dag både på lokalt og nationalt niveau.

Der er også en positiv udvikling i gang, hvor kommuner samarbejder med forskningsinstitutioner om at udvikle deres sociale praksis.

Kvalitet i de kommunale indsatser fordrer også løbende kompetenceudvikling og videndeling blandt de medarbejdere, der til dagligt har ansvaret for at løfte opgaverne tæt på borgerne – og i sidste ende er garanter for, at den ønskede udvikling på socialområdet sker.

De overordnede sigtelinjer i er:

Dato: 28. oktober 2016

Sags ID: SAG-2016-02789
Dok. ID: 2256308

E-mail: MTA@kl.dk
Direkte: 3370 3490

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 10 af 11

- Indsatserne skal give værdi for borgerne forstået som værende bruger- og effektorienteret.
- Måltrettet dokumentation er en forudsætning for at blive klogere på hvilke indsatser, som virker for hvilke målgrupper, og for at sikre den bedst mulig progression for den enkelte borger.
- Kommunerne søger samarbejde med forskningsinstitutioner med henblik på at styrke forskningen i de kommunale indsatser på socialområdet.
- Regeringen bør sikre, at der investeres og fokuseres mere markant på forskning i sociale indsatser. Der mangler en egentlig forskningsstrategi på området.
- Kommunerne skal fortsat arbejde på at professionalisere kompetenceudviklingen, der involverer de medarbejdergrupper, som indgår i arbejdet med de enkelte borgerforløb.

Dato: 28. oktober 2016

Sags ID: SAG-2016-02789
Dok. ID: 2256308

E-mail: MTA@kl.dk
Direkte: 3370 3490

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 11 af 11